20–64 cm thick, late 19th – mid-20th-century cultural layer and 0.98–1.96 m thick spring, meltwater, and Nemunas diluvial deposits were unearthed.

In 2012, the primary surface in the E part of the excavated plot forms the S slope of Castle Hill (Fig. 2). The biggest part of the layers that have formed on the Castle Hill slope consist of spring, meltwater, and Nemunas diluvial deposits. Few finds were discovered in the deposits and consist of small sherds of hand thrown pottery: pot rims, walls, and small base fragments. Sherds fired in a reduction atmosphere predominate. Their rim shapes are characteristic of the 16th century (Fig. 3).

The upper spring and meltwater deposit layer consists of 20–44 cm thick tightly stratified humus, mixed with sandy loam. The humus deposits contain an abundance of small stones and red brick flakes. Few finds were discovered in the deposits and consist of small sherds of 16th–17th-century hand thrown pottery: pot rims, walls, and bases, plate and mug fragments (Fig. 4), and fragments of panel stove tiles (*Blattkacheln*) and their anchoring ridges.

The Nemunas diluvial deposits were deposited in the gently sloping N part of the plot and in the S part of the plot, which descends towards the S. They lie at a depth of 48–72 cm and consist of 1.8–1.96 m thick layers of sandy loam and sand (Fig. 5). The sandy loam was probably brought by larger and longer Nemunas floods. A total of 10 diluvial layers were unearthed. It is not clear when they began to form at the foot of Castle Hill. The earliest layer from three floods dates to the 16th century (Fig. 6) and the latest layer from ten dates to the first half of the 20th century.

Atas Žvirblys

Vytauto gatvė 50–54

2012 m. birželio–liepos mėnesiais 0,4 kV kabelio linijos vietoje Veliuonos senojo miesto vietoje (UK 13009) (Jurbarko r.), Vytauto g. 50–54 vyko žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Istoriniuose šaltiniuose Veliuona (Junigedos pilis) pirmą kartą paminėta 1291 m. Nuo 1337 m. Junigedos vardas nebeminimas, kronikininkai mini jau Veliuonos vardą. Miestelis intensyviai plėtėsi XVI–XVII a. Nemuno apatinėje terasoje, kelio Kaunas–Jurbarkas vietoje. Aukštutinis miestas dabartinės Vytauto gatvės vietoje plėtėsi ne taip intensyviai. Manoma, kad nuo dabartinės bažnyčios teritorija pradėta užstatyti į V tik nuo XVI a. vidurio. Iki XVIII a. šios miesto dalies užstatymas nebuvo tankus. Tyrinėta vieta Vytauto g. 50–54 XVIII a. pabaigos planuose žymima kaip gana tankiai užstatyta miesto dalis.

Veliuonos miestelyje anksčiau vykdyta nemažai archeologinių tyrimų, tačiau daugelis jų nedidelės apimties, žvalgomojo pobūdžio. Veliuonos miestelio V dalyje, Vytauto gatvės aplinkoje archeologinių tyrimų buvo gana mažai. 1995 m. žvalgomųjų tyrimų metu buvo nustatinėjamos Veliuonos senojo miesto teritorijos ribos. Netoli 2012 m. vykdytų tyrimų vietos iškasti 4 1 m^2 dydžio šurfai. Įžemis pasiektas 70–80 cm gylyje, surinkta pavienių XVI–XVII a. puodų šukių. 2008 m. Vytauto gatvės žvalgomuosius tyrimus vykdė A. Žalnierius. Buvo tirti du sklypai gatvės P dalyje, Vytauto g. 17 ir 29. Tyrimų metu surastas 0,7–1,1 m storio kultūrinis sluoksnis, surinkta keletas XVII a. II pusės – XIX a. buitinės kermikos šukių.

2012 m. tyrimų metu ištirti 4 šurfai: 1–2 (2x2 m dydžio), 3–4 (1x1 m dydžio). Bendras

1 pav. Dubuo iš šurfo 2. A. Žvirblio nuotr.

Fig. 1. A bowl from test pit 2

2 pav. Akmenų grindinio (?) kraštas ties tranšėjos Š sienele. A. Žvirblio nuotr.

Fig. 2. The edge of the stone paving (?) beside the trench's N wall

ištirtas plotas siekia 10 m^2. Po jų žvalgytos 69,9 m ilgio, 40 cm pločio iki 1 m gylio kasamos tranšėjos.

Šurfas 1 tirtas Vytauto gatvės P pusėje. Jame fiksuotas iki 70 cm storio XIX–XXI a. pradžios kultūrinis sluoksnis su pavienėmis XVII–XIX a. smulkiomis buitinės keramikos šukėmis. Šurfas 2 tirtas Vytauto gatvės P pusėje. Jame buvo iki 1,6 m. storio XVIII–XXI a. kultūrinis sluoksnis. Kaip ir šurfe 1 dalis sluoksnių suardyta XXI a. pradžios perkasimo, kuris buvo iškastas klojant vandentiekio vamzdį. 1,25–1,6 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus aptiktas dalinai suardytas XVIII–XIX a. datuojamas kultūrinis sluoksnis su smulkiomis XVII–XIX a. buitinės keramikos šukėmis. Dalį jų pavyko suklijuoti į stambesnius puodų ar dubenų fragmentus (1 pav.). Šurfas 3 tirtas Vytauto gatvės Š pusėje. Jame aptiktas iki 55 cm storio XX a. II pusės kultūrinis sluoksnis. Šurfas 4 tirtas Vytauto gatvės Š pusėje. Šurfe rastas iki 70 cm storio XX a. IV ketvirčio kultūrinis sluoksnis.

Žvalgymų metu fiksuotas iki 1 m storio kultūrinis sluoksnis su pavieniais XVII–XX a. datuojamais radiniais. Jų metu Vytauto gatvės P pusėje 80–90 cm gylyje nuo esamo žemės paviršiaus aptiktas akmenų grindinio (?) kraštas (2 pav.). Tranšėjos Š sienelėje užfiksuota iki 2 m ilgio besitęsianti tvarkinga akmenų eilė. Galima manyti, kad šioje gatvėje XIX–XX a. I pusėje buvo akmenų grindinys.

Vytauto St. 50–54

In 2012, a field evaluation was conducted at Vytauto St. 50–54 in Veliuona (Jurbarkas District, Central Lithuania). Four test pits (a total of 10 m^2) were excavated and afterwards a 69.9 m long, 40 cm wide, and 1 m deep trench site was surveyed.

A 19th – early 21st-century cultural layer up to 70 cm thick was recorded in test pits 1, 3, and 4. Test pit 2 contained an 18th – early 21st-century cultural layer up to 1.6 m thick with many small sherds of 17th–19th-century household pottery (Fig. 1). A cultural layer up to 1 m thick with isolated 17th–20th-century finds and a fragment of stone paving were recorded during the survey (Fig. 2).